

WIOSENNE ZAGROŻENIE POŻAROWE

Jak co roku na przełomie zimy i wiosny oraz wczesną wiosną, gdy wiatr przesusza wierzchnia warstwę gleby, rozpoczyna się regularne wypalanie traw, a co się z tym bezpośrednio wiąże - wyraźnie wzrasta liczba pożarów na łąkach, nieużytkach i terenach chronionych. W ciągu jednego miesiąca takich pożarów jest kilkadziesiąt. Biorąc pod uwagę wysokie zagrożenie zarówno dla ludzi jak i dla przyrody oraz wszelkich dóbr materialnych, strażacy taki stan nazywają wiosennym zagrożeniem pożarowym.

Mimo, iż **wypalanie traw jest niedozwolone i naprawdę niebezpieczne**, pomimo naszych stałych apeli, co roku setki nierozważnych i bezmyślnych osób (rolników, działkowców, dozorców i innych osób) właśnie w ten sposób "oczyszcza" swoje pola, łąki i trawniki.

Požary te niszczą rodzimą faunę i florę, i nic bardziej błędnego niż przekonanie, że w ten sposób gleba jest lepiej przygotowana do późniejszej uprawy. Jest wręcz przeciwnie! **Požary takie zagrażają zwierzętom, szkodzą środowisku naturalnemu, niszczą mikroorganizmy niezbędne do utrzymania równowagi biologicznej, obniżają plony, marnotrawią wartościową paszę, naruszają strukturę gleby, niszczą najbardziej wartościowe gatunki roślin, zabijają pisklęta, powodują jałowienie ziemi, zostaje zahamowany bardzo pożyteczny, naturalny rozkład resztek roślinnych oraz asymilacja azotu z powietrza.** Pozbawiona życia gleba szybciej ulega zubożeniu. Na wypalonej łące nowe życie pojawi się bardzo późno. Do atmosfery przedostaje się szereg związków chemicznych będących truciznami zarówno dla ludzi jak i dla zwierząt, w tym np. dla pszczoł.

Niestety okazuje się, że **co roku w takich pożarach giną też ludzie, najczęściej ci co wypalają**. Zazwyczaj bezpośrednią przyczyną zgonu jest zawał serca, udar termiczny lub gwałtowna zmiana kierunku wiatru, a tym samym wielkości płomienia, co zaskakuje nieświadomego wypalacza. W ostatnich latach w Polsce ofiarami pożarów traw były osoby starsze, których zwłoki strażacy odnajdywali podczas gaszenia łąk. Nawet niewielki wiatr wystarczy, aby mały ogień wymknął się spod kontroli i bardzo szybko rozprzestrzenił się i zmienił w tragiczny w skutkach pożar niszcząc pobliskie lasy, często także zabudowania.

Wypalanie traw nierzadko utrudnia również poruszanie się po drogach publicznych kierowcom samochodów (duże zadymienie), w wyniku czego dochodzi do wielu wypadków i kolizji.

Ponadto, należy pamiętać o jeszcze jednej bardzo ważnej kwestii - strażacy zadysponowani do akcji gaszenia pożarów traw, łąk i nieużytków mogą w tym samym czasie być potrzebni w innym miejscu np. do ratowania życia ludzi poszkodowanych w wypadku drogowym. Ich zaangażowanie w akcję gaszenia trawy powoduje znaczne wydłużenie czasu dojazdu do miejsca zdarzenia, gdzie często o życiu człowieka decydują minuty.

O tym, czy pożar może powstać, decydują przede wszystkim warunki atmosferyczne. Podczas zimy pokrywa śnieżna praktycznie wyklucza możliwość powstania pożaru. Natomiast wiosną szybko przesychnąca martwa trawa staje się szczególnie podatna na zapalenie i rozprzestrzenianie ognia. W tym właśnie okresie powstaje najwięcej pożarów. Pojawienie się świeżej trawy znacznie zmniejsza niebezpieczeństwo pożaru aż do nastania letnich suszy. Wysokie temperatury oraz wiatry potęgują narastanie zagrożenia pożarowego i tylko opady deszczu mogą go zmniejszyć lub nawet wykluczyć.

Bezpośrednim czynnikiem decydującym o palności trawy lub jej podatności na zapalenie decyduje jej wilgotność. Dlatego też np. w lasach, na podstawie wilgotności ściółki sosnowej, wilgotności powietrza oraz współczynnika opadów leśnicy określają stopień zagrożenia pożarowego lasu. Pomiarów te standardowo wykonywane są codziennie w miesiącach kwiecień - październik oraz w okresach szczególnego zagrożenia, a ich wyniki umieszczane są na tablicach informacyjnych przy drogach prowadzących do lasu oraz podawane są w radiu i telewizji.

Rozróżniamy następujące stopnie zagrożenia pożarowego:

- 0 - brak zagrożenia,
- I - zagrożenie małe,
- II - zagrożenie duże,
- III - zagrożenie katastrofalne.

Na podstawie tych pomiarów (gdy w ciągu 5 dni wilgotność ściółki mierzona o godz. 9 rano nie przekroczy 10%) nadleśniczy lub dyrektor parku narodowego może wprowadzić zakaz wstępu do lasu.

W lasach około 90 % pożarów powstaje przy wilgotności ściółki poniżej 15 %.

Jak co roku apelujemy więc do świadomości ludzi i wierzymy w ludzki rozsądek. Wypalanie traw oprócz tego, że jest naprawdę niebezpieczne, jest też niedozwolone. Określa to

1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 kwietnia 2006r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów

§ 35. „W lasach i na terenie śródleśnych na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości 100 m od granicy lasów, nie jest dopuszczalne wykonywanie czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru:

- rozniecanie ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lub zarządcę lasu,
- palenie tytoniu, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi”.

§ 39. „Wypalanie słomy i pozostałości roślinnych na polach w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań, lasów, zboża na pniu i miejsc ustawienia stert lub stogów bądź w sposób powodujący zakłócenia w ruchu drogowym, a także bez zapewnienia stałego nadzoru miejsca wypalania, nie jest dopuszczalne”.

Kary za wypalanie traw, łąk i nieużytków.

Art 82, § 1 pkt 7 Ustawy z dnia 20 maja 1971 r **Kodeks Wykroczeń** mówi, że wykroczenie tego typu obwarowane są karą aresztu, grzywny lub nagany.

Art. 163. § 1. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. **Kodeks karny** mówi że, Kto spowoduje zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać: 1) pożaru, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

Art. 164. § 1. Kto spowoduje bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art.163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8

Art. 164. § 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 168. Kto czyni przygotowania do przestępstwa określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Wypalanie traw to zjawisko typowo polskie, nie mające miejsca w Europie Zachodniej. Przestrzegamy więc społeczeństwo przed zagrożeniami wynikającymi z wypalania roślinności. Apelujemy o rozsądek. Warto zastanowić się, czy przez bezmyślność nie narazimy życia swojego i innych.